24. ÉVFOLYAM 10. SZÁM 2013. OKTÓBER www.agroforum.hu

Agrofórum

NÖVÉNYTERMESZTŐK, KERTÉSZEK ÉS NÖVÉNYVÉDŐK HAVI LAPJA

Nem zöldül a benzin

Fókuszban a talajművelés

Beszélgetés Vancsura Józseffel

Meggy antraknózisa

A szüret optimális ideje

Szőlészek figyelmébe

Erdélyi hallgatók látogatása az anyaországban

Kissé félénken koptatják a minisztérium lépcsőit azok az erdélyi fiatalok, akik az anyaország vendégszeretetét élvezik egy héten át. Húszan vannak és láthatóan megilletődve, csodálkozva bámulják az impozáns épület folyosóit, szobáit, tárgyalóit.

Bevonulnak a parlamenti államtitkár, Dr. Budai Gyula tárgyalójába.

Dr. Torda Márta a maga szerény, anyáskodó stílusában – ezt nem bántólag, inkább dicsérőleg mondom – köszönti a még mindig kissé zavarban lévő fiatalokat. Kávéval, apró süteménnyel kínálja őket, majd bemutatja Tóth Katalin helyettes államtitkárt, és a Parlamenti és Társadalmi Kapcsolatok főosztályvezetőjét, Dr. Szabó Balázst.

Még mielőtt a részletekbe mennénk, célszerű tisztázni, hogy miről is van szó. A minisztérium (VM) és a Szent István Egyetem (SzIE) közös szervezésben lehetőséget kapott erdélyi fiatalok fogadására – az Emberi Erőforrás Minisztérium által kiírt pályázatot megnyerve –, hogy bemutassák a hazai Földművelésügyi államigazgatás rendszerét, illetve az egyetemen folyó oktatási tevékenységet, vegyítve némi-nemű kulturális és szórakoztató programokkal, mint pl. Gödöllőn a Grassalkovich-kastély meglátogatása, ismerkedés a várossal, közös főzés a Babatvölgyi Tanüzemben.

Az egyhetes program nyitónapján **Tóth Katalin** helyettes államtitkár üdvözölte a fiatalokat – akik zömében Csíkszeredából érkeztek. Elmondta, hogy tartalmas programot állított össze a minisztérium és az egyetem abban a reményben, hogy a határainkon túlról érkezett egyetemi hallgatók – akik között egyébként aktív gazdálkodók is voltak – tapasztalatokban gazdagodva térnek majd haza.

„A tőletek, önöktől kapott visszajelzések és írásbeli beszámolók lesznek valódi fokmérői annak, hogy mennyiben volt sikeres ez a program" – fejezte be köszöntőjét a helyettes államtitkár.

Ezt követően **Dr. Szabó Balázs**, a Parlamenti és Társadalmi Kapcsolatok Főosztályának vezetője bemutatta a főosztály feladatait, tevékenységét, valamint a Kárpát-medencei agrár-innovációs és tapasztalatcsere programok eredményeit.

Először azt a jogi környezetet ismertette, amely az unió jogrendjével összhangban a hazai szabályozás során

Tóth Katalin köszönti a vendégeket

A vendég hallgatók

Dr. Torda Márta ismerteti a programot

érvényesül, így a jogalkotás rendjét, a jogszabálytípusokat stb., majd a Vidékfejlesztési Minisztérium feladatait, szervezeti felépítését és a háttérintézmények működését részletezte.

A főosztály – ahogy fogalmazott – a legszélesebb feladatkört látja el a minisztériumon belül, amely a parlamenti kapcsolattartás és naprakészség mellett a több száz civil szervezettel való együttműködést, illetve a Kárpát-medencei határon túli magyar barátainkkal történő kapcsolatok fejlesztését is magában foglalja.

Beszámolt azokról az eredményekről, amelyek ennek a programnak a keretében valósultak meg, mint pl. az ottani gazdaszervezetek támogatása, ingyenesen juttatott szaklapok (köztük az Agrofórum is), szakmai tanulmányutak szervezése, az OMÉK-on való megjelenés támogatása, mintaprogram szervezése, mint a jelenlegi is, amely az agrárigazgatás rendszerét mutatja be. Ide sorolható a Kárpát-medencei Magyar Gazdálkodók Egyeztető Fórumának ez év május 3-án történt megalakítása is az Orosházi Gazdakör kezdeményezésére. A Szent István Egyetemmel a már folyó oktatási programok fejlesztése van napirenden.

Végezetül az előttük álló feladatokat ismertette és sikeres munkát kívánt az erdélyi fiataloknak.

b.l.

Tallózás...

Rezisztencia az Ug 99 szárrozsda rasszal szemben – fény az alagút végén

A szárrozsda (*Puccinia graminis*) a múlt század közepén egész kontinensnyi területeken okozott hatalmas terméskieséseket. A búzabetegséget okozó gomba terjedését az amerikai Norman Borlaug állította meg mintegy harminc évvel ezelőtt. A Nobel-békedíjas (1970) agronómus által előállított szárrozsda rezisztens búzafajták rengeteg embert mentettek meg az éhhaláltól. Az azóta eltelt idő alatt a kórokozó sem volt „tétlen", mutálódott, aminek eredményeképpen az egykor megdönthetetlennek vélt védelem összeomlott. Az új mutáns neve: Ug 99.

Az Ug 99 elnevezésű szárrozsda rassz 14 évvel ezelőtti ugandai azonosítása óta a világ számos pontján dolgoznak azon, hogy a betegséggel szemben rezisztens búzafajtát állítsanak elő. Ez a kórokozó az egyik legjelentősebb azon növénybetegségek között, melyek leginkább veszélyeztetik az élelmezés-biztonságot. Szél útján könnyen, nagy távolságokra terjed. Ahol kialakul a fertőzés, nagy termésveszteséget okozhat. Az ezredforduló óta Kenyában, Etiópiában, Jemenben és Iránban is megjelent a rassz. Szakértők attól tartanak, hogy hamarosan fertőzések kialakulására kell számítani „Európa kenyérkosarában", azaz Kazahsztánban és Ukrajnában is. A kórokozó indiai és kínai megtelepedése sem kizárt.

A gomba képes az eddig rezisztensként számon tartott búzafajták megbetegítésére. Az a régió, melyet közvetlenül veszélyeztet a kórokozó, a világ búzatermésének 37 %-át adja. Úgy tűnik, hogy a kutatásokban áttörést sikerült elérni. Ausztriában a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség laboratóriumában előállított, sugárzás indukálta mutáns búza megfelelő ellenálló képességet mutatatott a szárrozsda Ug 99-es rasszával szemben, az eddig toleránsként számon tartott fajtákhoz képest jobb eredmények elérését vetíti előre – olvasható a *www.agweb.com*-on és a *www.iaea.org*-on.

Miriam Kinyua (Eldoret University) kenyai növénynemesítő 10 kg búza vetőmagot küldött az ausztriai Seibersdorfba sugárkezelésre. Ezt követően a Kenyában elvett magvakból fejlődő növények közül 8 olyan vonalat találtak, melyek rezisztenciát mutattak az Ug 99-cel szemben. További vizsgálatok után a kenyai Mezőgazdasági Minisztérium hivatalosan közölte 2013 augusztusában, hogy két rezisztens fajtát ismertek el, melyek a következő termesztési szezon szeptemberétől lesznek elérhetők.

Az új, rezisztens fajták nem csupán a betegség-ellenállóságot, termésbiztonságot ígérnek és stabil bevételi forrást jelentenek, hanem használatukkal a kipermetezett gombaölő szer mennyisége is mérséklődik, csökkentve ezáltal a költségeket, valamint a környezet terhelését.

Fordította: Polgárné Balogh Eszter